

PROTESTANTSE GEMEENTE PURMEREND

Teksten ds Jan H. Soethoudt
Zondag Reminiscere (zondag van het 'gedenken')
4 maart 2007
Lutherse kerk – Purmerend

bij
Exodus 34 : 27 – 35
Lukas 9 : 28 – 36

Gebed van de zondag

Eeuwige, onze God,
Onderweg in de veertig dagen is er veel duister te zien.
Beproevingen bijvoorbeeld, door duivelse stemmen.
Is er verloochening en verraad van wie ons lief is.
Wat zijn we toch vaak de weg kwijt!
Wij bidden u deze zondag van het gedenken:
breng ons de verhalen van licht te binnen.
Want wij hunkeren naar licht in de duisternis.
Zoals Mozes dat heeft gezien op de berg.
Hij ging er helemaal van stralen toen hij ze hoorde:
tien woorden van bevrijding, gebeiteld met licht in steen,
als bescherming tegen de beproevingen en de leugens.
Woorden als een licht op onze weg, een lamp voor onze voet.
Woorden waarin we U ontmoeten,
Uw stem horen
U hebt ons opgeroepen te horen naar die ene zeergeliefde zoon van U,
de mens van vrede, zoon van de Tora,
geboren uit Uw licht,
om ons bij te lichten,
en ons voor te gaan
uit het duister naar het licht in het land der levenden.
Dat wij Hem horen, en bij hem blijven
vandaag en alle dagen
Amen

Uitleg en verkondiging

(preek in de ik-vorm, uitgaande van Simon Petrus)

Gemeente van de Heer,
Er is van alles in mij, Simon Petrus, volgeling van Jezus, omgegaan,
die dagen, dat ik met Jezus optrok en Jezus met ons, als kring van vrienden zo
langzamerhand tot de kern van de zaak leek te komen.
Jezus had gevraagd: wie zeggen de mensen dat ik ben?
Er was door enkelen gewezen op de profeten, Elia met name.
Die hadden ze in Jezus herkend.
Hoe hij iedereen voortdurend bij de Tora van Mozes hield: maak er geen wetboek van
strafrecht van, waarmee je elkaar de maat neemt,
maar leef vanuit dat boek als boek van de bevrijding...zo deden de profeten ook altijd.
En hoe hij de discussie aanging met de wereldlijke en de godsdienstige autoriteiten,
onrust stichtte in ons bezwaard geweten, als de vrijheid weer eens onder druk kwam te
staan... dat had profetische trekken.

Ikzelf schrok haast van de grote woorden die er uit mijn mond kwamen:
Ik zie in jou de door God gezonden gezalfde, de messias. De verwachte, verhoopte koning-priester-profeet! ... het kwam er zomaar uit...
Maar hoe hij dat dan direkt daarna interpreteerde, wat dat dan is, een messiaans mens te zijn, dat was schokkend! Hij had het over lijden, over verwerping door de autoriteiten, over gedood worden.
En helemaal heftig was wat er op volgde: dat dat eigenlijk ook allemaal voor ons gold: Hij had het over jezelf verloochenen.
En over je kruis opnemen en hem volgen. En over opstaan!
Over je leven verliezen, om het te kunnen behouden.
Het deed me aan de boekrol Esther denken: 'kom ik om, dan kom ik om'.
Kunnen wij dat wel, willen wij dat wel, vroeg ik me af?

Na ongeveer acht dagen nam hij ons, Johannes en Jakobus en mij, de berg mee op. Om te bidden. Ja, dat was goed.
Want die woorden van hem bleven maar in mijn hoofd spoken:
lijden, je kruis op je nemen... wat klinkt dit donker en somber allemaal!
O God, gedenk ons, sta ons bij!

We gingen de berg op. En ook dat riep van alles bij mij wakker.
Ik herinnerde mij de verhalen over de berg, de enige berg die er in de Tora echt toe doet, de berg van de ontmoeting met de Eeuwige.
Toen Mozes op de berg van het verbond was, de Sinai/Horeb, veertig dagen en veertig nachten.
En daar die tien woorden kreeg: 'ik ben de ENE, jullie God, die jullie uit het slavenhuis, uit Egypte, heeft uitgeleid – Blijf bij je Bevrijder!'
Er wordt verteld dat zijn gezicht glansde, straalde van licht, doordat hij met de ENE had gesproken, Zijn stem vernomen, Zijn woord verstaan.
Terwijl de weg die Mozes moest gaan, toch ook geen gemakkelijke was.
Hij had naar de Farao moeten gaan, om hem te zeggen dat hij het volk van de Hebreëen moest laten gaan.
Nou, dat had ook zoets als 'kom ik om, dan kom ik om...'
Voor hetzelfde geld had de Farao hem ter plekke opgepakt en omgebracht...
Maar hij had zijn kruis op zich genomen en was gegaan.
Hij had het leven behouden, had zijn volk uitgeleid,
had toen van de ENE die tien richtingwijzende woorden gekregen
en straalde zijn gezicht!

Wat is dat geweest? Die uitstraling van de ENE, dat licht dat alles wat donker is, lijkt te verdrijven!
Ik moest ook denken aan een psalm die ik vaak heb gehoord in de tempel: Uw woord is een lamp voor mijn voet, een licht op mijn pad.
De Tora met woorden van leven en liefde, recht en licht temidden van woorden van moeite en onrecht, duisternis en dood.
De Tora als begaanbaar spoor naar vruchtbaar leefbaar land.
Daar ga je merkbaar van stralen! Van enthousiasme!
Het gelaat van Mozes straalde. Zo zelfs, dat het pijn deed aan je ogen.
Zoals dat is met mensen die erg bevlogen of superenthousiast zijn, alsof ze een Andere Werkelijkheid hebben gezien!
Dat is soms moeilijk om aan te zien, vooral als je zelf zo ver niet bent!
Mozes moest zijn gezicht bedekken.

Dat kwam allemaal bij mij boven toen we naar boven klommen, achter Jezus aan, die berg op. De berg, zoals die bij u is afgebeeld op de hongerdoek! Die bij Mattheus de berg van de bergrede werd!

Toen we daar boven waren, op de top van de berg, ging Jezus in gebed.
En wat ik toen zag, zal ik nooit meer vergeten.
Toen zag ik bij Jezus, wat de Hebreëen daar bij de Sinaï gezien moeten hebben aan Mozes: die glanzende, stralende uitstraling:
licht dat alles wat donker is, lijkt te verdrijven!
Over Mozes gesproken. En over Elia gesproken.
Hen heb ik gezien, daar boven op de berg, in dat licht.
Beelden van hoop, zo heb ik ze maar geïnterpreteerd.

Mozes, hij moest een moeilijke, duistere weg, een zware, riskante taak!
Maar kijk nou eens: licht dat sterker is dan de duisternis.

En Elia, de profeet, had een even moeilijke, duistere, riskante weg te gaan,
kritisch naar koning Achab, met de dood bedreigd door koning Izebel.
Maar kijk nou eens: licht dat sterker is dan de duisternis.

Mozes en Elia, hun graf werd niet gevonden.
Maar daar stonden ze! In het licht.
Terwijl ze toch over duistere zaken spraken.
Over de uitgang, het levenseinde van Jezus.
Weinig licht, zou je toch zeggen...
Ja, maar ze gebruikten een woord dat Mozes goed verstond!
Ze hadden het over zijn uittocht, zijn ex-hodos, zijn exodus.
En dat woord, dat riep ook bij mij dat hele gebeuren bij de Sinaï weer wakker: over God de ENE en zijn uitstraling, over die woorden die een wereld van licht scheppen in een soms duistere samenleving.
Heb God lief en elkaar, doe recht aan wees, weduw en vreemdeling,
wees barmhartig voor elke levende ziel,
neem desnoods je kruis op, maar behoud zo het leven!
Verlies je ziel niet, maar blijf bij je Bevrijder, kome wat komt!

Ik wou het vasthouden. Maar ach, ik wist niet wat ik zei.
Wist ik veel...
Nou ja, natuurlijk wist ik het wel!
Dat dat licht niet bestemd is voor boven op een berg.
Maar dat dat een licht is als een lamp voor je voet, een licht op je pad,
om te kunnen gaan beneden aan de berg.
Maar het was zo mooi, daarboven!

En dan die wolk, daarin moest de Eeuwige zelf zijn!
En de stem, die moet Mozes destijds ook gehoord hebben, uit dat brandende braambos,
toen de ENE zijn naam openbaarde:
Als je een moeilijke riskante weg hebt te gaan: Ik zal er zijn!
En Mozes ging zijn weg.

En Elia, die moet die stem ook hebben herkend, van toen hij levensmoe in de woestijn lag, onder een bremstruik, en hij de opdracht kreeg om te eten en te drinken, voor de reis die hij had te gaan, veertig dagen, veertig nachten, tot hij bij de Horeb kwam en de ENE aan hem verscheen, niet in de storm, niet in aards geweld, maar in het gefluister van een zachte bries.
En Elia ging zijn weg.

Die stem, uit de wolk: Dit is mijn zoon, mijn uitverkorene, mijn BECHOR, mijn eersteling.
Ga met hem mee, en luister!
Dus gingen we met hem mee, de berg af, en daar was een vader, met een ziek kind.
Daar was een vader, die licht nodig had voor zijn zoon.
Daar was een mens, die een lamp zocht voor zijn voet, een licht op zijn pad.

Nee, we konden daarboven niet blijven.
We zijn met elkaar naar beneden gegaan, om ieder onze weg te gaan,
hoe moeilijk, hoe riskant ook.

We gingen daar onze weg, en ach, wat zijn we in de dagen die volgden de weg soms
aardig kwijt geweest.
We dachten zijn vrienden te zijn, zijn leerlingen, maar toen het er op aankwam, sliepen
we, vluchtten we het duister in.
We hebben hem verraden.
In plaats van onszelf te verloochenen hebben we hem verloochend.
Ik zelf was het die zei, dat ik hem niet kende, nota bene...
Wat heb ik me geschaamd. Wat heb ik gehuild...
En toch blijft Hij me bij, die Jezus, als de Levende, als licht der wereld.
Hoor ik nog zijn stem, die me vergeeft, die me mijn roeping te binnen brengt: hoed mijn
schapen, weid mijn lammeren.
Die me telkens opnieuw in Zijn licht zet.
Dat licht, dat niet te doven licht, sterker dan wat voor duisternis dan ook.
Dat licht is mij bijgebleven, mijn hele leven lang.
Het doet mij gaan, voor altijd in vrede geborgen.
Hij is en blijft voor mij als een woord van trouw,
een licht voor onze voeten,
vandaag en alle dagen,
Amen

Dankzegging en voorbeden:

Voorganger:
Eeuwige, onze God,
Wij danken u voor dat licht.
Licht, sterker dan de duisternis.
Licht in de ontmoeting met U, als bron van alle licht.
Licht in de ontmoeting met Jezus, de mens van vrede,
de zon der gerechtigheid.
Licht in de woorden die ons zijn overgeleverd en die ons in de chaos van het leven een
begaanbare weg wijzen,
de weg van de liefde, de mildheid, de barmhartigheid, het recht.
Houd dat licht nooit bij ons weg, bidden wij,
want anders verdwalen wij.
Licht Gij ons altijd bij.
Zo bidden wij allen tesamen:
LICHT DER WERELD, STA ONS BIJ.

Diaken:
Heer we maken ons zorgen over onze wereld
De winter is nu formeel voorbij
En uit de statistieken blijkt dat we nog nooit zo'n warme winter hebben gehad
Dit kan geen toeval zijn, maar heeft te maken met hoe wij met de aarde omgaan.
De gevolgen van de rooibouw op onze wereld beginnen we nu langzaam maar zeker te
zien.
Onze kinderen en hun kinderen verdienen ook te kunnen genieten van Uw schepping.
Wij vragen U: breng ons tot inkeer, om ons consumeren te matigen, zodat er hoop is op
een leefbare wereld voor de generaties na ons .
Zo vragen wij allen te saam.

LICHT DER WERELD, STA ONS BIJ

Wij vragen U steun voor alle mensen die om de een of andere reden een steuntje kunnen gebruiken.

Dit kan zijn door ziekte, verlies van werk of om dat het allemaal niet meer zo makkelijk gaat door de ouderdom.

Het is belangrijk dat men dan een beroep kan doen op onze kerk.

Vele vrijwilligers op verschillende gebieden maken het mogelijk om uw woord te vertalen in een stukje daadwerkelijke hulp.

We zijn U er dankbaar voor dat we dit mogen doen, en wij vragen U steun om de behoefte aan steun om ons heen te herkennen, en om de nodige hulp te geven

Zo vragen wij U allen te saam.

LICHT DER WERELD, STA ONS BIJ